

פרק:	06	ייעור
פרק משנה:	08	מחקר ופיתוח
נוהל מס':		06.08.10
גרסה:	1	מתאריך: 15.8.2017
עמוד	1	מתוך 4 עמודים

קובץ נוהלי קק"ל

מחקר ופיתוח במפ"ק

1. כללי

- 1.1 המחקרים העוסקים בנושאי הליבה של קק"ל, היו מאז ומעולם חלק מתחום הפעילות היערנית. כבר בשנת 1929 נערך מחקר בנושא שתילי עצי יער שבחן אילו מערכות שורשים מתפתחות ממקורות זרעים שונים של אורן ירושלים. הפעילות היערנית במדינת ישראל בעלת האקלים השונה מהאקלים באירופה ובארצות היערניות המתקדמות, חייבה את חלוצי הייעור במדינת ישראל להשקיע זמן וממון רב במחקר ופיתוח יערני.
- 1.2 ביערות קק"ל, הנטועים והטבעיים המהווים בית גידול למינים רבים של בעלי חיים וצמחים, מתבצעים בידי אנשי מקצוע מקק"ל ומחוץ לה מחקרים מרתקים וחיוניים, המקיפים תחומי ידע רבים ומגוונים: מתפקוד אקולוגי של יערות, סיוע לשיקום בתי גידול מדורדרים בכל הארץ, לחימה במידבור, היערכות לשינויי אקלים וניטור ארוך טווח התורם רבות להבנת המערכות האקולוגיות שבניהול קק"ל וההגנה על השטחים הפתוחים.
- 1.3 מן הראוי לציין, כי עיקר המו"פ של קק"ל סובב סביב היער ומכאן, הדגש שניתן לתחום זה.

2. המטרה

מטרת הנוהל לקבוע הנחיות לפעילות המחקרית המבוצעת ע"י מפ"ק ו/או בהשתתפותה ו/או במימונה ו/או בניהולה המלאה או החלקית.

3. הגדרות

לעניין נוהל זה:

- 3.1 "היערן הראשי" - מי שמונה לתפקיד היערן הראשי של קק"ל. בהיעדר קביעה אחרת ימלא תפקיד זה מנהל אגף הייעור. היערן הראשי הוא הסמכות המדעית העליונה בכל ההיבטים המדעיים והמקצועיים בתחום היעור והאקולוגיה והוא האחראי להתוויית מדיניות היעור, תכנון הפעילות המדעית היערנית, קביעת כיווניה וחיזוק הבסיס המקצועי עליו מושתתת פעילותו.
- 3.2 "ועדת מקצועית" - ועדה המשמשת כוועדה ממליצה על מחקרים שנמסרו לבדיקתה בתחום מקצועי מוגדר, להחלטת ועדת מחקרי מו"פ. לצורך זה אפשר שימונו ועדות שונות עפ"י נושאי המחקר: יער, מים, תכנון וכיו"ב.

06.08.10	נוהל מס':	מחקר ופיתוח במפ"ק	שם הנוהל:
15.8.2017	מתאריך:	1	פרק:
עמודים	מתוך:	2	פרק משנה:
4		עמוד מס':	

- 3.3 "ועדת מחקרי מו"פ" - ועדה לאישור מחקרים, שהומלצו ע"י הוועדות המקצועיות.
- 3.4 "מכון מחקר" - כל אחד מאלה:
- מוסד אקדמי מוכר, מוסד להשכלה גבוהה, יחידת מחקר המהווה יחידה במשרד ממשלתי, חברה ממשלתית, חברה בת של חברה ממשלתית או יחידת סמך, מוסדות לאומיים, מדען, או תאגיד שהוקם בחוק.
- 3.5 "מחקר" - פעילות שיטתית לאיסוף ידע וניתוחו, הנערכת ע"י מכון מחקר, שמקורו בהשקעה כספית או בשווה כסף ממקור מימון קק"ל או תרומה, על פי תוכנית ותקציב סדורים.
- 3.6 "קול קורא" - מסמך הקורא למכוני מחקר, להגיש הצעות לביצוע מחקרים שונים שיוגדרו במסגרתו.
- 3.7 "תקציב מחקר" - סך כל התשלומים, לרבות מיסים, אגרות ו/או היטלים שיש לשלם, בהתאם לכל ההתחייבויות הכלולות במסגרת המחקר. בהערכת שווי המחקר תיכלל עלות כלל שלבי המחקר, או מחקרים משלימים לאותו מחקר.

4. תהליך ייזום מחקרים

- 4.1 חלק ניכר מפעילותה המחקרית של מפ"ק, נעשה באמצעות מחקרים המבוצעים באמצעות מוסדות מחקר וחוקרים חיצוניים, במגוון תחומי עיסוקה, במטרה להעמיק את הידע המצוי ברשותה באותם תחומים.
- 4.2 תהליך ביצועם של מחקרים מאופיין באתגרים רבים, כנגזר מתחום המחקר, היקפו, אופיו, הגורמים המעורבים (פנימיים וחיצוניים), צרכי התיאום והביצוע של הפעילות המחקרית בכל שלב וכיו"ב.
- 4.3 תהליך ייזוםם של מחקרים מבטא את הפעילויות השונות הנערכות במפ"ק מעת העלאת יוזמה או בקשה למחקר ועד לאישורו ע"י ועדת המו"פ.
- 4.4 הוועדות המקצועיות או מנהלי אגפים במפ"ק יקדמו פרסום קול קורא הנותן מענה לפערי הידע הקיימים ביחידות השונות.
- 4.5 **מחקרים בידי גורמים פנימיים בקק"ל**
- 4.5.1 לעיתים עשויים גורמים פנימיים בקק"ל ליזום מחקרים המתוכננים להתבצע על ידם.
- 4.5.2 יוזמה לביצוע מחקרים ע"י גורמי פנים, תובא לדיון בוועדות המקצועיות ובוועדת המו"פ, בדומה לדרך בה מובאים הצעות ל"קול קורא" ותידון ע"י הוועדה בשינויים המתחייבים.
- 4.5.3 יודגש כי כל מחקר פנימי יתבצע מעת ההחלטה על ביצועו בדומה לדרך ביצועו של מחקר ע"י גורם חיצוני, לרבות הבקרה על ביצועו.

4.6 תכנון הקצאת משאבים

הקצאת משאבים לבצוע מחקרים, תיגזר מתקציב קק"ל, החלטות בדבר דגשי תכניות העבודה השנתיות בחתך שנתי ורב שנתי העולים בקנה אחד עם יעדי קק"ל ומטרותיה, השתתפויות של הגורמים שעל ידם מתבצעים המחקרים, תרומות והקצאות ייעודיות, בשלות ויכולת ביצוע המחקר, הקריטריונים שהותוו להשתתפות קק"ל במחקרים וכד'.

06.08.10	נוהל מס':	מחקר ופיתוח במפ"ק	שם הנוהל:
15.8.2017	מתאריך:	1	פרק:
עמודים	4	מתוך: 3	פרק משנה:
		עמוד מס':	מחקר ופיתוח

4.7 תהליך ייזומם של מחקרים

4.7.1 הוועדות המקצועיות השונות יגבשו "קול קורא" להגשת הצעות מחקר בנושאים הרלוונטיים לכל וועדה שיתבסס על פניות מגורמי השטח ואנשי המקצוע בקק"ל ומכוני המחקר.

4.7.2 ה"קול קורא" יתמקד בסגירת פערי הידע הקיימים כיום בנושאים השונים ומתן מענה יישומי לבעיות והאתגרים שעומדים בפני מפ"ק בכל הקשור לניהול היער, החורש והשטחים הפתוחים שבניהול קק"ל.

4.8 תחומי המחקר

4.8.1 עפ"י המדיניות שנקבעה ע"י ועדת המו"פ, התחומים בהם ימקד המחקר יהיו:

א. ייעור ויער;

ב. מרעה;

ג. קרקע ומים;

ד. קהילה ויער;

ה. תכנון מרחבי ייעור;

ו. היערכות לשינוי אקלים;

ז. ניטור וסקרים

ח. צפרות.

ט. נושאים אחרים שאושרו ע"י מנהל מפ"ק, עפ"י המלצת הוועדות המקצועיות וועדת המו"פ.

4.8.2 ועדת המו"פ תקבע תבחינים ותנאי סף לביצוע מחקרים ע"י קק"ל והשתתפותה.

4.8.3 "קול קורא"

4.8.4 ככלל, יבוצעו מחקרים ע"י קק"ל או בהשתתפותה במסגרת פניה ב"קול קורא" לביצוע מחקרים עבור קק"ל, עפ"י המתכונת שנקבעה לעניין זה (ראה "נוהל מס' 11.01.25 - קולות קוראים בקק"ל");

5. ממשקי עבודה ותיאום

5.1 מן הראוי להדגיש, כי במהלך עבודתם של הגורמים המקצועיים והועדות, מתקיימים ממשקי עבודה שוטפים ותיאומים בינם לבין הגורמים המעורבים במחקר, לרבות:

5.1.1 אנשי המקצוע בקק"ל ו/או מכון המחקר המציעים את המחקר;

5.1.2 גורמים מקצועיים פנימיים וחיצוניים שמתפקידם לבדוק ולחוות דעתם המקצועית.

5.1.3 חטיבת גיוס משאבים בהקשר לאפשרויות ההתרמה למחקר;

5.1.4 גורמים נוספים עפ"י העניין ומהות המחקר.

06.08.10	נוהל מס':	מחקר ופיתוח במפ"ק	שם הנוהל:
15.8.2017	מתאריך: 1	ייעור	פרק:
עמודים	4 מתוך: 4	מחקר ופיתוח	פרק משנה:

5.2 האחריות לביצוע מכלול התיאומים חלה על הוועדות המקצועיות והגורמים שהופקדו על בדיקת ההצעות השונות וגיבוש ההמלצות להחלטותיה של ועדת המו"פ.

אחריות .6

האחריות ליישום נהל זה חלה על מנהל מפ"ק ועל כל בעל תפקיד בק"ל, כנגזר מתוכן הנהל.

האחראי לעדכון הנהל ובדיקת התאמתו לצרכי הקרן הקימת לישראל יהיה מנהל מפ"ק.

תחולה ותוקף .7

הנחיות נהל זה חלות על כל הגורמים המטפלים במחקר ופיתוח במפ"ק והן תקפות מעת פרסומן.